

Venös provtagning eller venös blodprovstagning är en medicinsk procedur där blod tas från en ven för att analysera det för olika tester. Det är en vanlig metod för att diagnostisera sjukdomar, övervaka hälsotillstånd och kontrollera effekten av behandlingar. För mer information se [Vårdhandboken](#).

Vid blodprov är det rekommenderat att patienten sitter ner i minst 15 minuter för provtagningen.

Under proceduren används en nål/kanyl för att sticka i en ven, oftast i armvecket där venerna är relativt ytliga och lätta att nå. Välj kanyl efter blodkärlets storlek. När man tar ett blodprov är det viktigt att patientens arm är i rätt position för att underlätta provtagningen. Armen bör vara utsträckt och avslappnad. Patienten bör sitta eller ligga ner med armen vilande på ett stöd.

Vakuumbor används vid venös provtagning. Dessa bor är designade för att skapa ett vakuum som drar in blodet när nålen sätts in i venen. Borren är färgkodade, vilket hjälper till att identifiera vilken typ av tillsatser som finns i boret. För information om analys och bor se provtagningsanvisningar.

Ett bra flöde och välfyllda bor minskar risken för hemolys. Ett långsamt flöde av blod innebär större risk för koagel samt hemolys. Borordning bör följas för att undvika felaktiga resultat till följd av boren tilläts kontaminerar nästkommande bor. Vid användning av butterfly nål tas koagulationsbor tas som slaskbor. Se [Upphandlade provmaterial, borordning vid provtagning](#).

Vagga blodboren efter provtagningen med en automatisk vagga. Att vagga blod boren syftar på att försiktigt bora eller svänga på blodprovbör för att blanda blodet med eventuella tillsatser, som antikouagulantia.

Blodprov kan även tas via en PVK (perifer venkateter) vilket är en tunn plastslang som placeras i en ven. Blodprov ur PVK skall helst undvikas på grund av större risk för hemolys. PVK används ofta på sjukhus eller vårdinrättningar för att underlätta administrering av läkemedel utan att behöva sticka patienten flera gånger.

Blodprovstagning från en subkutan venport (SVP) eller central venkateter (CVK) ska endast ske på ordination. Om det är nödvändigt att blodprov tas med kateter eller port är det viktigt att tänka på att:

1. "Slaskbor" ska tas innan prov för analys. Tänk på borordningen, använd samma typ av bor till "slaskbor" som det bor du ska börja provtagningen med.
2. Vid prov för koagulationsanalys (citratbor, ljusblå kork) krävs minst 5 mL "slaskprov" eller 6 gånger venkateterns volym.
3. Om möjligt ska venkateter eller venport som spolats med heparin undvikas för provtagning. När prov måste tas från en sådan venkateter eller venport ska

denna först spolas med 5–10 mL Natriumklorid (9 mg/mL) för injektionsbruk. Om vätskerestriktion föreligger spolas venkatetern med ordinerat antal mL Natriumklorid. Därefter ska ett "slaskrör" på minst 5 mL eller 6 gånger venkateterns volym tas.

För mer information om PVK, SVP, CVK eller PICC-line se [Provtagning via venkateter eller venport - Vårdhandboken](#).